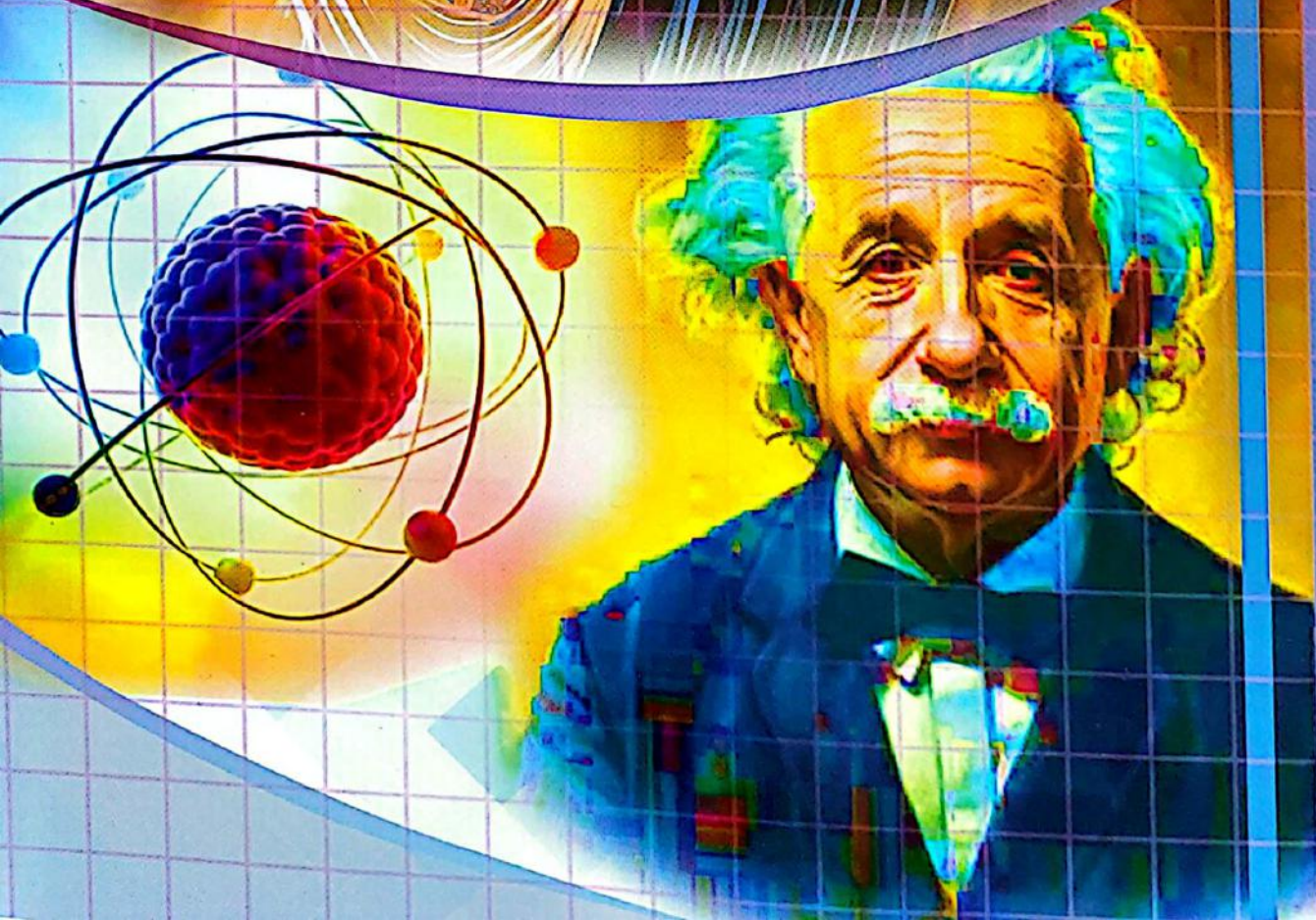

آموزش نکته به نکته و مجموعه سوالات طبقه بندی شده

آزمون استعدادی دبیری

علوم تجربی - فیزیک

مبانی آموزش علوم تجربی، طراحی آموزشی در آموزش
علوم تجربی، هنر در آموزش علوم تجربی، شیمی عمومی،
زیست شناسی عمومی، زمین شناسی عمومی
مجموعه فیزیک (شامل مباحث مکانیک، الکتریسیته، مغناطیس،
فشار هیدرواستاتیک، حرکت نوسانی و امواج، نور، حرارت
و ترمودینامیک، فیزیک جدید)

فهرست مطالب

بخش اول : مجموعه فیزیک

فصل اول: مکانیک (سینماتیک، دینامیک)	۵
سؤالات فصل اول	۲۲
پاسخنامه	۳۳
فصل دوم: الکتریسیته (ساکن و جاری)	۴۳
سؤالات فصل دوم	۶۹
پاسخنامه:	۷۹
فصل سوم: مغناطیس	۸۸
سؤالات فصل سوم	۱۰۴
پاسخنامه:	۱۰۸
فصل چهارم: فشار هیدرواستاتیک	۱۱۰
سؤالات فصل چهارم	۱۱۵
پاسخنامه:	۱۲۰
فصل پنجم: حرکت نوسان و امواج	۱۲۳
سؤالات فصل پنجم	۱۳۷
پاسخنامه:	۱۴۲
فصل ششم: نور (شکست، بازتاب)	۱۴۷
سؤالات فصل ششم	۱۶۸
پاسخنامه:	۱۸۲
فصل هفتم: حرارت و ترمودینامیک	۱۹۴
سؤالات فصل هفتم	۲۰۸
پاسخنامه:	۲۱۷
فصل هشتم: فیزیک جدید	۲۲۳
سؤالات فصل هشتم	۲۳۰
پاسخنامه:	۲۳۳

بخش دوم : مجموعه علوم

فصل اول: زمین شناسی عمومی	۲۳۵
پاسخنامه	۲۷۲
فصل دوم: زیست شناسی عمومی	۲۷۴
پاسخنامه:	۲۴۶
فصل سوم: شیمی عمومی	۲۵۰
پاسخنامه:	۲۸۷
فصل چهارم: مبانی، طراحی آموزشی و هنر در آموزش علوم	۲۹۱
پاسخنامه:	۴۰۸

فصل ۱

مکانیک

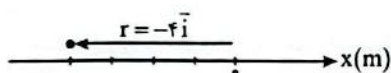
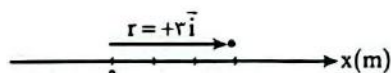
مکانیک در این کتاب شامل دو قسمت است:

الف) سینماتیک (حرکت بر روی خط راست و حرکت پرتابی)

ب) دینامیک و حرکت دایره‌ای

حرکت بر روی خط راست

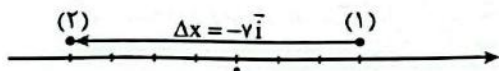
□ بردار مکان: برداری است که از مبدأ حرکت به مکان ذره روی محور x کشیده می‌شود.

نکته: اگر در حرکت جسم روی محور x علامت بردار مکان تغییر کند یعنی جسم از مبدأ گذشته است.

بردار جابه‌جایی

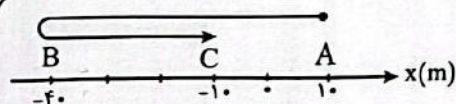
برداری است که از مکان اولیه جسم به مکان ثانویه جسم کشیده می‌شود.

نکته: اگر علامت بردار جابه‌جایی منفی باشد حرکت جسم در خلاف محور x انجام شده است و در غیر این صورت در جهت محور x حرکت انجام داده است.

نکته: اگر جسم در حرکت بر روی محور x تغییر جهت ندهد همواره جابه‌جایی جسم و مسافت طی شده برابر است.

مثال: متحرکی روی محور x از $A: +10\text{m}$ به $B: -40\text{m}$ رفته و به

$C: -10\text{m}$ برمی‌گردد. جابه‌جایی کل و مسافت طی شده کل را حساب کنید

پاسخ: چون جهت حرکت جسم تغییر کرده است لذا مسافت طی شده جابه‌جایی برابر نیست.

$$\Delta x = x_C - x_A = -10 - 10 = -20\text{m}$$

$$L = L_1 + L_2 = 50 + 30 = 80\text{m}$$

سرعت متوسط

$$V_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} \text{ یا } \frac{d}{\Delta t}$$

نسبت جابه‌جایی به زمان جابه‌جایی سرعت متوسط نام دارد و از رابطه زیر حساب می‌شود:

سرعت متوسط کمیتی برداری است و علامت آن جهت حرکت جسم را مشخص می‌کند.

تندی متوسط

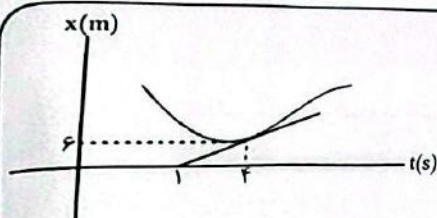
$$S_{av} = \frac{L}{\Delta t}$$

نسبت مسافت طی شده به مدت زمان حرکت را تندی متوسط می‌نامند و از رابطه زیر حساب می‌شود:

تندی متوسط کمیتی نرده‌ای است.

نکته: در نمودار مکان زمان شیب پاره خط واصل بین دو نقطه از نمودار همان سرعت متوسط می باشد.

نکته: در نمودار مکان زمان شیب خط مماس بر نمودار سرعت لحظه ای را نشان می دهد.

مثال: سرعت متحرک در لحظه $t = 4s$ را بیابید.

در لحظه $t = 4s$ خط مماس رسم شده است.

پاسخ: شیب خط مماس بیانگر سرعت متحرک در آن لحظه است.

$$m = \tan \alpha = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{ضلع مجاور}} = \frac{6}{4-1} = \frac{6}{3} = 2 \frac{m}{s}$$

شتاب متوسط

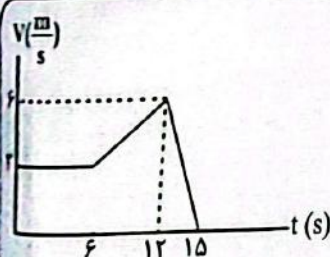
نسبت تغییرات سرعت به زمان تغییرات سرعت را شتاب متوسط می نامند و از رابطه زیر حساب می شود.

$$a_{av} = \frac{\Delta V}{\Delta t}$$

نکته: در نمودار سرعت زمان شیب پاره خط واصل شتاب متوسط را نشان می دهد.

نکته: در نمودار سرعت زمان شیب خط مماس بر نمودار شتاب لحظه ای را نشان می دهد.

نکته: مساحت زیر نمودار سرعت زمان بیانگر جابه جایی جسم در آن مدت است.

مثال: نمودار سرعت زمان خودرویی که روی محور x حرکت می کند مطابق شکل است.

الف) شتاب متوسط کل حرکت

ب) جابه جایی کل

$$a_{av} = \frac{\Delta V}{\Delta t} = \frac{0-3}{15-0} = \frac{-3}{15} = -\frac{1}{5} \frac{m}{s^2}$$

پاسخ:

$$\Delta x = S \Rightarrow \text{مساحت زیر نمودار} \Rightarrow \Delta x = 3 \times 6 + \frac{(3+6)}{2} \times 6 + \frac{1}{2} (3 \times 6)$$

$$\Delta x = 18 + 27 + 9 = 54m$$

حرکت با سرعت ثابت

$$x = Vt + x_0$$

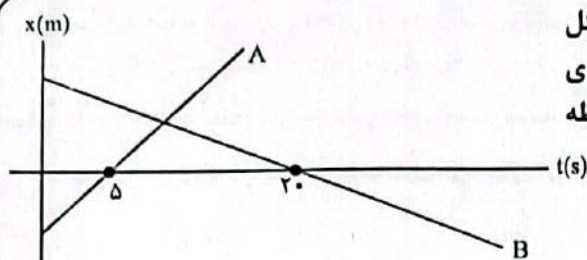
سرعت حرکت جسم همواره ثابت است و معادله مکان زمان در حرکت با سرعت ثابت:

در حرکت با سرعت ثابت لحظه ای $V_{av} = V$ است و معادله مکان زمان به صورت خط راست است.

در این رابطه x_0 مکان اولیه جسم است.

$$\Delta x = Vt$$

نکته: جابه جایی در حرکت با سرعت ثابت از رابطه زیر حساب می شود.

مثال: نمودار مکان زمان متحرک‌های A و B مطابق شکل زیر است. در لحظه $t = 0$ فاصله دو متحرک ۳۰۰ متر است. اگر تندی متحرک A، ۲ برابر تندی متحرک B باشد فاصله آن‌ها در لحظه $t = ۲۰$ s از هم چند متر است:

$$S_A = 2S_B \Rightarrow V_A = -2V_B, \quad x_{B,0} - x_{A,0} = 300$$

پاسخ:

زیرا از نمودار معلوم است که شیب نمودار A علامت مثبت و شیب نمودار B علامت منفی دارد.

$$x_A = V_A t + x_{A,0} \xrightarrow{t=5s} 0 = V_A(5) + x_{A,0}$$

$$x_B = V_B t + x_{B,0} \xrightarrow{t=20s} 0 = V_B(20) + x_{B,0}$$

از تفریق دو معادله فوق:

$$5V_A + x_{A,0} - (20V_B + x_{B,0}) = 0$$

$$-10V_B + x_{A,0} - 20V_B - x_{B,0} = 0$$

$$-30V_B = x_{B,0} - x_{A,0} \Rightarrow -30V_B = 300$$

$$V_A = 20 \frac{m}{s} \Rightarrow x_{A,0} = -100m$$

$$V_B = -10 \frac{m}{s}$$

$$t = 20 \Rightarrow x_B = 0, \quad x_A = 20(20) - 100 = 300m$$

حرکت با شتاب ثابت

در حرکت مستقیم الخط با شتاب ثابت، شتاب متحرک در لحظه‌های مختلف ثابت است و تغییر نمی‌کند.

معادله سرعت: $V = at + V_0 \Rightarrow a_{av} = a$ لحظه‌ای

معادله مکان زمان: $x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t + x_0$

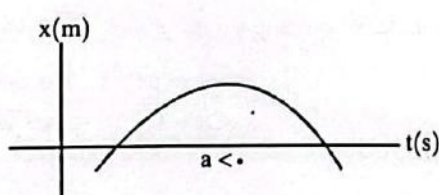
مثال: متحرکی با شتاب ثابت روی محور x ها حرکت می‌کند. و معادله سرعت آن $V = -2t + 10$ است اگر مکان متحرک در شروع حرکت $x_0 = 5m$ باشد معادله مکان زمان را بنویسید:

$$V = at + V_0 \Rightarrow a = -2 \frac{m}{s^2}, \quad V_0 = 10 \frac{m}{s}$$

پاسخ:

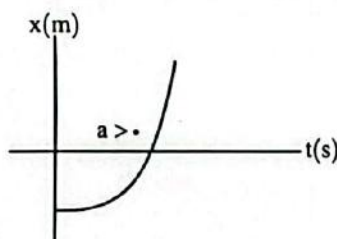
$$x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t + x_0 \Rightarrow x = -t^2 + 10t + 5$$

نکته: نمودار مکان زمان متحرک با شتاب ثابت درجه دو و سهمی است.

الف

$a < 0 \Rightarrow$ دهانه سهمی رو به پایین

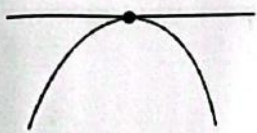
ب

$a > 0 \Rightarrow$ دهانه سهمی رو به بالا

مثال: متحرکی روی محور x ها با شتاب ثابت حرکت می‌کند و معادله مکان زمان آن $x = -4t^2 + 12t - 5$ است. در چه لحظه‌ای سرعت آن صفر می‌شود؟

$$a < 0 \Rightarrow$$

پاسخ: اول: سرعت وقتی صفر است که مماس بر نمودار مکان زمان موازی محور زمان می‌باشد.

رأس سهمی از رابطه ریاضی $\frac{-b}{2a}$ حساب می‌شود. روی رأس (ماکزیمم یا مینیمم) مماس موازی محور زمان است

$$\frac{-(12)}{2(-4)} = \frac{-12}{-8} = 1.5 \text{ s}$$

(اول: دوم:)

$$\begin{cases} V = at + V_0 \\ a = ? \rightarrow \frac{1}{2}a = -4 \Rightarrow a = -8 \end{cases}$$

معادله سرعت زمان $V = -8t + 12$

$$V = 0 \Rightarrow -8t + 12 = 0$$

$$t = 1.5 \text{ s}$$

روابط دیگر در حرکت با شتاب ثابت

رابطه مستقل از شتاب:

رابطه مستقل از شتاب:

$$\Delta x = \frac{V + V_0}{2} \Delta t$$

$$V^2 - V_0^2 = 2a\Delta x$$

$$V_{av} = \frac{V + V_0}{2}$$

$$\Delta x = -\frac{1}{2}at^2 + V_0t$$

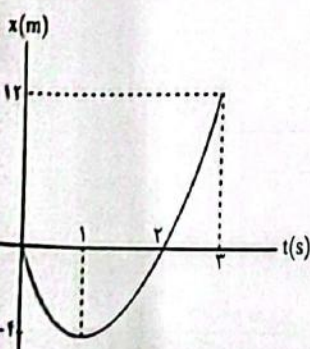
رابطه مستقل از سرعت اولیه:

نکته: در حرکت با شتاب ثابت نمودار شتاب زمان به صورت خط موازی محور زمان است.

رسم نمودار مکان زمان در حالت‌های مختلف:

$x_0 > 0$ $a < 0$ $V_0 > 0$	$x_0 > 0$ $a < 0$ $V_0 = 0$	$x_0 < 0$ $a > 0$ $V_0 < 0$

مثال: نمودار مکان زمان متحرکی روی محور x ها به صورت زیر است:

الف) معادله مکان زمان را بنویسید.

ب) سرعت متحرک در $t = 3 \text{ s}$ را بیابید.

پاسخ:

$$\Delta x = -\frac{1}{2}at^2 + Vt \Rightarrow -4 = -\frac{1}{2}a(1)^2 : t = 1s \text{ تا } t = 0 \text{ در بازه زمانی}$$

$$a = 8 \frac{m}{s^2}$$

در بازه زمانی $t = 0$ تا $t = 1s$ سرعت متحرک صفر می‌شود.

$$\Delta x = -4m, V = 0, \Delta t = 1$$

$$\Delta x = \frac{V + V_0}{2} \times \Delta t \Rightarrow -4 = \frac{0 + V_0}{2} \times 1 \Rightarrow V_0 = -8 \frac{m}{s}$$

$$x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t + x_0 \Rightarrow x = 4t^2 - 8t + 0$$

سرعت متحرک در $t = 3s$ را بیابید:

$$\Delta x = -\frac{1}{2}at^2 + Vt$$

$$\Delta t = 3 \Rightarrow 12 = -\frac{1}{2} \times 8(3)^2 + 3V$$

$$12 = -36 + 3V \Rightarrow 3V = 48 \Rightarrow V = 16 \frac{m}{s}$$

نکته: روی محور x ها و وقتی دو متحرک به هم می‌رسند مکان آن‌ها برابر می‌شود پس کافی است x آن‌ها را برابر قرار دهیم.

مثال: اتومبیلی با شتاب $2 \frac{m}{s^2}$ شروع به حرکت می‌کند در همین لحظه کامیونی با سرعت ثابت $18 \frac{km}{h}$ از آن

سبقت می‌گیرد در چه لحظه و در چه مکانی به هم می‌رسند؟

$$x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t + x_0 \text{ : اتومبیل}$$

$$x = t^2 + 0$$

مکان شروع به حرکت اتومبیل مبدأ فرض می‌شود.

$$x = Vt + x_0 \text{ : کامیون}, V = 18 \times \frac{10}{36} = 5 \frac{m}{s}$$

$$x = 5t$$

$$t^2 = 5t \Rightarrow t^2 - 5t = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = 0 \\ t = 5s \end{cases}$$

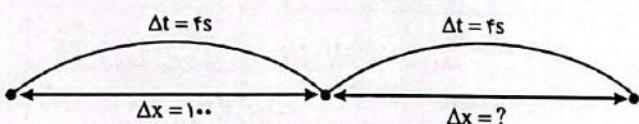
$$t = 5s \Rightarrow x = 25m$$

در مکان $25m$ از مبدأ و در لحظه $t = 5$ به هم می‌رسند.

نکته: در حرکت با شتاب ثابت روی محور x ها متحرک در هر t ثانیه مسافتی را طی می‌کند مسافت‌ها به صورت دنباله حسابی در می‌آیند که قدرنسبت آن‌ها at^2 است.

مثال: یک خودرو با شتاب ثابت $5 \frac{m}{s^2}$ روی محور x حرکت می‌کند و فاصله 100 متری بین دو نقطه را در مدت 4 ثانیه بدون تغییر جهت و تندشونده طی می‌کند در 4 ثانیه بعدی جابه‌جایی خودرو چند متر است؟

پاسخ:

$$100, 100 + d$$

جابه‌جایی‌ها دنباله حسابی ایجاد می‌کنند.

$$d = at^2 \Rightarrow d = 5(4)^2 = 80m$$

پس در 4 ثانیه دوم جابه‌جایی همان 80 متر است.

سقوط آزاد

حرکت جسم در اثر وزن آن حرکت سقوط آزاد نام دارد. سقوط آزاد در مسیر قائم بررسی می‌شود. شتاب حرکت همان شتاب گرانش است و از مقاومت هوا چشم پوشی می‌شود.

نکته: در حرکت سقوط آزاد محور y ها جایگزین محور x ها می‌شود و طبق قرارداد جهت حرکت رو به پایین خلاف

جهت محور y ها و با علامت منفی لحاظ می‌شود.

$$V = -gt + V_0 \quad , \quad V^2 - V_0^2 = -2g\Delta y$$

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t \quad , \quad \Delta y = \frac{V + V_0}{2} \Delta t$$

نکته: در حرکت سقوط آزاد در هر ثانیه به سرعت جسم $10 \frac{m}{s}$ اضافه می‌شود. و با توجه به رابطه $\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2$ اگر

جسم رها شود در زمان‌های مختلف سقوط‌های زیر حساب می‌شود.

$$t = 1 \Rightarrow \Delta y = -5m$$

$$t = 2 \Rightarrow \Delta y = -20m$$

$$t = 3 \Rightarrow \Delta y = -45m$$

$$t = 4 \Rightarrow \Delta y = -80m$$

$$t = 5 \Rightarrow \Delta y = -125m$$

سقوط در ثانیه دوم $15m$

سقوط در ثانیه سوم $25m$

سقوط در ثانیه چهارم $35m$

سقوط در ثانیه پنجم $45m$

دقت شود که مسافت‌های طی شده در ثانیه‌های متوالی دنباله حسابی با قدرنسبت g و جمله اول $-\frac{1}{2}g$ می‌سازد.

مثال: سنگی از صخره‌ای به ارتفاع 125 رها می‌شود پس از چه مدت به زمین می‌رسد و سرعت برخورد آن با زمین را حساب کنید. ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

$$\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2 + V_0 t \xrightarrow{\text{رها می‌شود } V_0 = 0} \Delta y = -\frac{1}{2}gt^2$$

$$\xrightarrow{\text{حرکت به سمت پایین } \Delta y < 0} -125 = -5t^2$$

$$t^2 = 25 \rightarrow t = \pm 5 \Rightarrow t = 5s$$

$$V = -gt + V_0 \Rightarrow V = -10 \times 5 = -50 \frac{m}{s}$$

پاسخ:

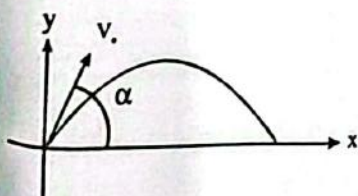
حرکت پرتابی

اگر جسم فقط در اثر وزن خود حرکت کند و مسیرش فقط به خاطر نیروی گرانش تعیین شود

حرکت را پرتابی می‌گویند و جسم را پرتابه می‌نامند.

در حرکت پرتابی سرعت دارای دو مؤلفه افقی و قائم است.

α در حرکت پرتابی زاویه پرتاب است.

نکته: سرعت در مؤلفه افقی به صورت ثابت و نوع حرکت یکنواخت است و در مؤلفه قائم سرعت متغیر و نوع حرکت

شتابدار و شتاب g است.

$$\vec{V} = V_x \vec{i} + V_y \vec{j} \Rightarrow |\vec{V}| = \sqrt{V_x^2 + V_y^2}$$

$$V_x = V_0 \cos \alpha \quad , \quad V_y = V_0 \sin \alpha$$

سوالات چهارگزینه‌ای دینامیک

۱) یک خودرو که با شتاب ثابت $\frac{2}{3} \frac{m}{s^2}$ روی محور X حرکت می‌کند، فاصله ۱۰۰ متری بین دو نقطه را در مدت ۱۵ ثانیه بدون تغییر

(استفاده ۱۴۰۰)

جهت و تندشونده طی می‌کند. در ۵ ثانیه بعد از آن، جابه جایی خودرو چند متر است؟

۱۵۰ [۴]

۳۰۰ [۳]

۲۵۰ [۲]

۲۰۰ [۱]

۲) گلوله‌ای از ارتفاع ۸۰ متری زمین، به طور افقی پرتاب می‌شود و تندنی آن هنگام برخورد به زمین، $\frac{5}{3}$ برابر تندنی آن هنگام

(استفاده ۱۴۰۰)

پرتاب شدن است. تندنی اولیه گلوله چند متر بر ثانیه است؟ (از مقاومت هوا صرف نظر شود و $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۵۰ [۴]

۲۰ [۳]

۳۰ [۲]

۴۰ [۱]

۳) پرتابه‌ای از سطح زمین با سرعت اولیه $\vec{v}_0 = (15 \frac{m}{s})\hat{i} + (20 \frac{m}{s})\hat{j}$ در صفحه xy پرتاب می‌شود. $3/5$ پس از پرتاب، بردار

(استفاده ۱۴۰۰)

شتاب و بردار سرعت پرتابه، زاویه چند درجه با هم می‌سازند؟ (از مقاومت هوا صرف نظر شود و $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۳۰ [۴]

۹۰ [۳]

۶۰ [۲]

۴۵ [۱]

۴) در شکل مقابل، دستگاه از حال سکون رها می‌شود. جابه جایی جسم ۲ کیلوگرمی ۲ ثانیه

پس از حرکت، چند متر است؟ (اصطکاک ناچیز فرض شود، $g = 10 \frac{m}{s^2}$ و $\sin 37^\circ = 0.6$)

(استفاده ۱۴۰۰)

۰.۶ [۲]

۰.۴ [۱]

۰.۲ [۴]

۰.۸ [۳]

۵) در شکل روبه‌رو، ضریب اصطکاک جنبشی بین هر یک از سطوح تماس، $\mu_k = \frac{1}{4}$

است. اگر شتاب حرکت وزنه m_2 برابر $0.5 \frac{m}{s^2}$ باشد، نیروی F چند نیوتن است؟ (از

(استفاده ۱۴۰۰)

اصطکاک نخ و قرقره صرف نظر شود و $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۲۴ [۲]

۳۶ [۱]

۴۰ [۴]

۲۰ [۳]

۶) دو ماهواره A و B به ترتیب به فاصله‌های R_e و $\frac{R_e}{2}$ از سطح زمین، روی مدارهای دایره‌ای به دور زمین می‌چرخند. دوره

حرکت ماهواره B، چند برابر دوره حرکت ماهواره A است؟ (R_e ، شعاع کره زمین است.)

$\frac{8\sqrt{3}}{9}$ [۳]

$\frac{8\sqrt{3}}{3}$ [۲]

$\frac{3\sqrt{3}}{4}$ [۱]

$\frac{3\sqrt{3}}{8}$ [۴]

۷) شکل روبه‌رو، نمودار سرعت - زمان متحرکی است که روی محور X حرکت می‌کند.

اگر جابه جایی در بازه زمانی $t_1 = 2s$ تا $t_2 = 11s$ برابر ۱۲۶ متر باشد، سرعت متحرک در

(سراسری ریاضی ۱۴۰۱)

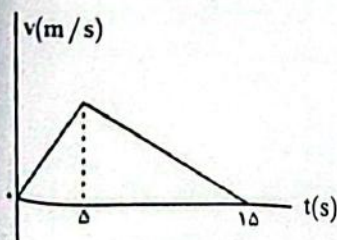
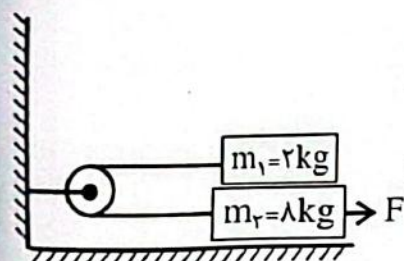
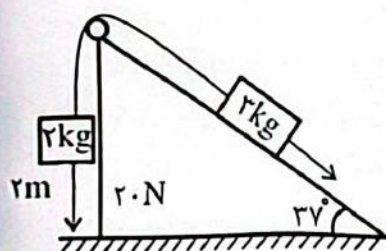
لحظه $t = 12s$ چند متر بر ثانیه است؟

۶ [۲]

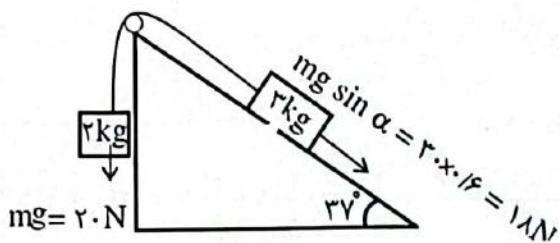
۳ [۱]

۱۲ [۴]

۸ [۳]

۴ گزینه «۳» صحیح است.

$$F_{net} = m \cdot a \Rightarrow 20 - 18 = (2 + 2)a$$

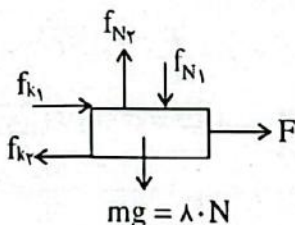
$$a = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \text{ m/s}^2$$

$$\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 + V_0 t$$

$$\Delta x = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 4 = 1 \text{ m}$$

۵ گزینه «۲» صحیح است.

دیگرام آزاد جسم $m_2 = 8 \text{ kg}$ رسم می‌شود.

$$F_{net} = m \cdot a$$

$$F - f_{k2} + f_{k1} = ma$$

$$F - 25 + 5 = 8 \times 0.5$$

$$F - 25 + 5 = 8 \times 0.5$$

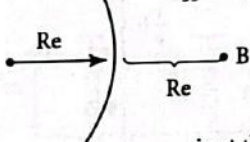
$$F - 20 = 4 \Rightarrow F = 24 \text{ N}$$

$$f_{k2} = \mu_k F_{N2} = \frac{1}{4} \times (10 \times 10) = 25 \text{ N}$$

$$f_{k1} = \mu_k F_{N1} = \frac{1}{4} \times 20 = 5 \text{ N}$$

۶ گزینه «۳» صحیح است.

رابطه بین دوره تناوب و فاصله از زمین به صورت

$$\left(\frac{T_A}{T_B}\right)^2 = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^3$$

فاصله ماهواره B از سطح زمین $\frac{R_e}{2}$ است پس:

$$r_A = R_e + \frac{R_e}{2} = \frac{3}{2} R_e$$

فاصله ماهواره A از سطح زمین R_e است.

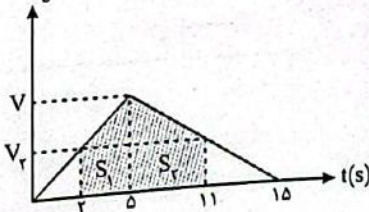
$$r_B = R_e + R_e = 2R_e$$

$$\left(\frac{T_B}{T_A}\right)^2 = \left(\frac{2R_e}{\frac{3}{2}R_e}\right)^3$$

$$\left(\frac{T_B}{T_A}\right)^2 = \left(\frac{4}{3}\right)^3 = \frac{64}{27} \Rightarrow \frac{T_B}{T_A} = \frac{4}{\sqrt{27}} = \frac{4\sqrt{3}}{9}$$

۷ گزینه «۲» صحیح است.

$$V \left(\frac{\text{m}}{\text{s}}\right)$$

$$\frac{V}{V_r} = \frac{5}{2} \Rightarrow V_r = \frac{2}{5} V$$

$$\frac{V}{V_{11}} = \frac{10}{4} \Rightarrow V_{11} = \frac{4}{10} V$$

دینامیک

پاسخنامه فصل ۱

۱ گزینه «۴» صحیح است.

$$\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 + V_0 t \Rightarrow 100 = \frac{1}{2} \times 2 \times 25 + 5 V_0$$

روش اول:

$$100 = 25 + 5 V_0 \Rightarrow V_0 = 15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$V = a t + V_0 \Rightarrow V = 10 + 15 = 25 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

در پنج ثانیه بعدی

$$\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 + V_0 t$$

$$\Delta x = \frac{1}{2} \times 2 \times 25 + 25 \times 5 = 150 \text{ m}$$

روش دوم: از معادله مستقل از سرعت اولیه

$$\Delta x = -\frac{1}{2} a t^2 + V_0 t$$

$$100 = -\frac{1}{2} \times 2 \times 25 + 5 V_0 \Rightarrow 5 V_0 = 125$$

$$V = 25 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\Delta x = \frac{1}{2} a t^2 + V_0 t \Rightarrow \Delta x = 150 \text{ m}$$

۲ گزینه «۲» صحیح است.

$$\alpha = 0 \Rightarrow V_{0x} = V_0 \cos \alpha = V_0$$

$$V_{0y} = V_0 \sin \alpha = 0$$

$$\Delta y = -\frac{1}{2} g t^2 + V_{0y} t \Rightarrow -80 = -\frac{1}{2} g t^2$$

$$t = 4 \text{ s}$$

$$t = 4 \Rightarrow V_y = -y t + V_{0y} \Rightarrow V_y = -4 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$V_x = V_{0x} = V_0$$

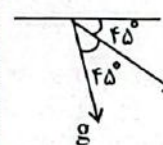
$$V = \sqrt{V_x^2 + V_y^2}$$

$$\frac{5}{3} V_x = \sqrt{V_x^2 + 4^2} \Rightarrow \frac{25}{9} V_x^2 = V_x^2 + 16$$

$$V_x = 3 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}} \Rightarrow V_0 = 3 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۳ گزینه «۱» صحیح است.

لازم است که سرعت پس از ۳/۵ ثانیه حساب شود.

$$V_x = V_{0x} = 15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$V_y = -g t + V_{0y}$$

$$V_y = -10 \times 3/5 + 20 = -15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$V = \sqrt{V_x^2 + V_y^2} = 15\sqrt{2} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\angle V = \tan^{-1} \frac{V_y}{V_x} = \frac{-15}{15} = -1$$

زاویه بین سرعت پرتابه پس از ۳/۵ ثانیه با شتاب ۴۵° است.